

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy hóra 1 kor.
Lekezesek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kereskesutca 15.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lap, k az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Egy szerencsétlen olasz szenátor annyira készpénznek vette az olasz lapok hazudozásait az entente győzelméről, hogy nagyási mániába esett s már most osztolni akar. Északamerikában vannak követelni valói, Etiópiát, Somáliát, Kisázsiaét követeli. — Az ám. Majd olyanformán, mint Szerbia meg Montenegró és Románia osztozott, akiknek az uralkodói közül Petár és Nikita urak már elmentek, Ferdinánd ur pedig el fog menni a meghódított országaiba: Kukutyinba, zabot hegyezni.

Váltsunk fém-pikkelyeket a nemzeti áldozatkészség szobrára!

Az egyenes ut a legrövidebb.

Az egyenes utakon járó igazi nagyság érvényesül, kimagaslik és messze világít az ő tiszta fényével, akármiként igyekeznek azok, akiknek az a szemüket vagy a hiúságukat bántja vagy a számításait keresztezi, letagadni, pokróccal letakarni vagy — amint az önámítók teszik — olyképp családásba ejteni magukat, hogy a tenyerüket a szemük elé tartják, mondván: Ime, milyen kicsiny, még a tenyerünk is eltakarja a szemünk elől.

Már előző lapszámunkban megírtuk, hogy a gróf Tisza István nagysága és nélkülözhetetlensége iránti elismerés adóját lerótta gróf Sigray Antal a főrendiházban. Most meg távolabb álló helyről, kevésbé jóindulatu forrásból, az osztrák sajtóból hangzik ilyen szó, ahonnét a Neue Freie Presse szolgáltat a miniszterelnöknek két ízben is ilyen igazságot.

Tudvalevő dolog, hogy az az osztrák lap háromszázezer koronát gyűjtött az erdélyi menekültek részére, amiért gróf Tisza István egy igen megleghangu levélben mondott neki köszönetet. Eme levelet a lap nagy

feltűnést és hatást keltő módon kommentálta, a kölcsönös megértés szükségességét hangoztatván. Ez ismét egy köszönőlevél megírására ösztönözte gróf Tisza Istvánt, amelyet a bécsi lap október 8-iki számában közölt le, mi pedig itt most szószerint leközölünk:

„Igen tisztelt főszerkesztő ur! Indítva érzem magam arra, hogy megmondjam még önnek, milyen örömmel láttam azt a meleg visszhangot, a melylyel a *Neue Freie Presse* köszönő soraimra felelt. Biztosíthatom arról, hogy nincs jobb yágyam, mint a kölcsönös megértés, bizalom és szeretet erősítése és kész-vagyok e cél érdekében lelkem egész melegével dolgozni. De mindenek előtt el kell távolítani az utból mindent, a mi félreértést és surlódást okoz. Ha célunkat becsületesen el akarjuk érni, akkor sok kellemetlen igazságot és kemény szót kell nyíltan kimondani és megértően tudomásul venni. Biztosíthatom róla, hogy éppen azért nem kerülöm ki a kényes fejtegetéseket, mert meg vagyok győződve arról, hogy csak ez az út vezet igazán a célhoz. Abban a tudatban, hogy e cél érdekében egyik vagyunk és maradunk és esetleges véleményeltérések ellenére is e nemes cél érdekében fegyvertársak vagyunk, maradok őszinte nagybecsüléssel
készen
Tisza.“

Gróf Tiszának eme leveléhez aztán ismét megjegyzéseket fűz a bécsi lap a következőkben:

„A magyar miniszterelnök a monarchia két állama közéletének legerősebb egyénisége. Vannak hívei és vannak ellenségei, de senki sem közönyös vele szemben és el nem mehet alakja mellett a nélkül, hogy a lényéből kiáradó erőt ne érezze. Mi eddig legtöbbször a miniszteri széken láttuk őt hidegen, szinte idegek nélkül. Talán túlhalmozott teendői, talán rideg természete okozta, hogy a politikai tehetségben annyira bővelkedő Magyarország államférfiai közül ő kultiválta eddigelé legkevésbé az összeköttetést az osztrák politikával és az osztrák társasággal. Valahányszor hivatalos ügyei őt rövid időre hozzánk vezetik, látjuk őt a városon keresztül sietni. De mi valamennyien többet szeretnénk felőle tudni, nemcsak a politikáját, a hatalmas ember büszke magányát óhajtanók ismerni, hanem ismerni szeretnők az embert, a szívét és a kedélyét is.

Ez a másik Tisza gróf, a monarchiának Magyarországból tulnőtt államférfia, hozzánk intézett levelében egy rendkívüli férfiú egyéniségét érezteti. A márványkelemből meleg forrás bugyog ki. Levelének hangja férfias és lágy is egyszerre, csupa szívvelenség és mégis csupa komolyság, párosulva azzal a kérelmetlen kötelességérzettel, amely a magyar miniszterelnök legerősebb tulajdonsága. Meghatottsággal olvassuk sorait a kölcsönös megértés szükségéről és teljesen osztozunk a véleményében. Osztrákok és magyarok sohasem voltak eddig olyan nyíltszívűek abban, hogy még legutolsó titkaikat is feltárják egymás előtt és eddig a jövőről való minden beszélgetés csak részleges, mindig csak félmunka volt, sohasem egész. Ha ezek a beszélgetések nyíltabbak lettek volna, sohasem szenvedtek volna a kielégültség hiányától. A dualisztikus berendezkedések alapjai, amelyeket, mivel szükségesegek, elismerünk, a legszilárdabb biztosítékaik közös szükségleteinknek és éppen úgy, mint a magyar miniszterelnök, mi esm tartunk tőle, hogy az igazság kölcsönös kimondásától szenvedhetne az, ami alakjára nézve lehet eltérő, de lényegében változatlan marad. Tisza István gróf levele azért oly becses, mert politikai meggyőződését oly nyíltan és férfiasan mondta ki. Nem tér ki a valóság elől és ez tetszik nekünk. Ezt minden komoly ember úgy érzi, mint lelkének rokonvonását.“

Igy a lap. Amiből megcáfolhatatlanul csakis az következtethető, hogy az egyenes ut a legrövidebb, mert gróf Tisza István, aki mindig a leg-egyenesebb, ily képpen a legrövidebb uton jár, ért el azt, hogy méltányolják nemcsak az ő személyét, hanem azt a felfogást és törekvést is, amit ő hazája és avval egyetemben az osztrák-magyar monarchia érdekében érvényesíteni élete céljául tűzött ki.

Ne lármázzanak hát a liliputiak ellene, akik meg se tudják őt érteni. Hanem adjanak hálát a Magyarok Istenének, hogy adott nekünk egy erős-lelkű, biztoskezü kormányost, aki a nagy történelmi események hullámainak ezer veszélyei, scillái és charibdiszei között biztos tekintettel és megismeréssel vezeti nemzetünk hajóját biztos révpartra. Ne vádaskodjanak

Faszandál ujdonság!

Dupla bevágás, bőr orral, talpvédővel, teljesen hangtalan a járásnál. Igen célszerű viselet.

Kapható 25-től 42-es számig.

Winter-divatáruház.

ellene, hanem kalaplevéve tiszteljük az ő nagy kvalitásait, amelyeket mind a hazának és csakis a hazájának szentel és áldoz.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

(Okt. 8.) Betegh kormánybiztos Kolozsvárról táviratilag jelentette gróf Tisza miniszterelnöknek, hogy csapataink bevonultak Brassóba.

Höfer jelentése.

(Okt. 8.) Keleti harctér: Orsovánál tért nyertünk. Elfoglaltuk a Siglen határhegyet és a fogarasi hegységben a Surult. Az apáca-erdőn és a persányi hegységen át üldözzük a megtört ellenséget. Keletgaliciában az ellenség ismét teljes kudarcot vallott. Romániai visszafoglalunk egy magaslatot. — Olasz harctér: A Karszt-fensikon, Fleims-völgyben, a Fassani-alpokon, a Lusia területen és a Pellegrino-völgytől a Marmolátáig erős olasz ágyútűz működött. Este támadott az ellenség, de véresen visszavertük. — A Gardinal-Busa-Aloa és Cima di Cece elleni támadásokat véresen visszavertük.

Német jelentés.

(Okt. 8.) Nyugati harctér: Az Ancre Somme között zárótűzünkkel lefogtuk és elfojtattuk az előretöréseket. Vermandovollersnél elkeseredett közelharcban vitéz sziléziai ezredeink javunkra döntöttek. Az ellenség egyéb támadásainak hullámai tűzünkben összeomlottak. — Keleti harctér: Lipót herceg frontján Zlota-Lipánál véresen visszavertük az oroszokat. Mezőcsévtől délre feladtunk egy kis előállást, viszont visszavettünk Brezanytól délre egy fontos magaslatot. — Balkán harctér: A Duna és a Fekete-tenger között Mackensen seregei mindenütt visszaverték a románokat. — Macedóniai front: A bolgár állások előtt a monastir-florinai vasutól nyugatra összeomlott az ellenséges támadás.

Höfer jelentése.

(Okt. 9.) Keleti harctér. Román front: Szövetséges csapatunk megszállották Brassót, népfölkeltő huszáraink pedig Székelyudvarhelyt. Más oszlopaink elérték az Olt-völgyet. Arz tábornok elől a görgényi hegységben is hátrál az ellenség. — Olasz harctér: A Karszt-fensikot erősen ágyúzták az olaszok. A csoportonkint előre igyekvő gyalogságot tűzérsgünk visszautzte. A gardinal-coldose szakasz elleni éjjeli támadást véresen visszavertük.

Német jelentés.

(Okt. 9.) Nyugati harctér: Az Ancre és Somme között megkísérelt egy újabb angol-francia áttörési kísérlet. Below tábornok vitéz hadserege egészen visszaverte ezt az óriási lökést. Ő ellenséges repülőket lelőttünk. — Balkán harctér: Repülőrajaink bombázták Bukaresttől északnyugatra a vasúti telepeket.

Bolgár jelentés.

(Október 8.) Az október 6-iki Gradesmica és Genali falvaknál szenvedett véres

A Török Vörös Félhold képszelevezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

vereség után az ellenség nem kísérlette meg az előnyomulást. Spotssoirnál visszavertük a Csernán való átkelési kísérletet. Dobrudzásban az ellenséget Besant faluától északnyugatra visszavetettük és nagy veszteségeket okoztunk neki.

Höfer jelentése.

(Okt. 10.) Keleti harctér. Román front: Falkenheyn szövetséges csapatai Törösvárnál visszavetettük a románokat, Brassót megtisztították. A Háromszéktől odasiető oroszokat Földvárnál föltartóztattuk és megvertük. A románok mindenütt átengedték a csatateret. A Hargita és Görgény hegységben előnyomuló seregünkkel csak itt-ott mer az ellenség hiábavaló ellenállást megkísérteni. A bolgár Dunán Szisztov közelében elfoglaltunk egy szigetet, 6 ágyut zsákmányoltunk, számos foglyot ejtettünk: Trón-örökösünk frontján német zászlóaljok az oroszoktól elragadtak egy magaslatot, a Pantyrnyeren pedig visszaverték őket. Lipót herceg frontján Sviniuchy, Kieselin és Zathurcynál három-négyszer megkísérelt erős orosz támadások a legsúlyosabb veszteség mellett kudarcot vallottak. — Olasz harctér: A Karszt fensikok Novaras és Szt. Katarina elleni támadásokat visszavertük, úgy a gardinal-coldovai szakaszon is.

Német jelentés.

(Okt. 10.) Nyugati harctér: A nagy sommei csatában az ellenség erőlködését Bellow tábornok serege 25 kilométer szélességű vonalán véresen visszaverte. Mi egy árokra sétolt sem veszítettünk. Guendecourt és Bauchavesnes között is rendkívüli veszteségekkel. Légiharcban szeptemberben mi 21 repülő veszítettünk, az angolok és franciák 129-et.

Höfer jelentése.

(Okt. 11.) Keleti harctér. Román front: Csernahéviznél visszavertük a románok támadásait, a Regruluj-hegyet elragadtuk a románoktól. A brassói zsákmány eddig 1175 fogoly, 25 ágyu, közte 13 nehéz, számos löszerkocsi és fegyver, két vasúti mozdony, 800 élelmiszerral megrakott kocsi és sok más hadianyag. A megvert második román hadsereget üldözzük. Arz tábornok a román utóvédeket megverte s a csiki lapáj és gyergyói medencéért küzd. — Az orosz fronton Herbutov falut német csapatok elfoglalták. — Olasz harctér: A karszt-i állásaink elleni olasz támadásokat vitéz csapataink visszaverték. Egyik járőrünk 53 foglyot ejtett. Gardinal-Busa Alta, a Sugana és Etsch-völgyben és a Pasubion az ellenség tovább is eredménytelenül kísérletezik. Repülőink olasz katonai telepeket és műveket Montfalcone és Sangirgio di Nogaránál sikeresen bombázták.

Német jelentés.

(Okt. 11.) Nyugati harctér: Az Ancre és Somme közötti nagy csatában a franciák erőlködéseit sikeresen visszavertük. Vermandovillerstől keletre és a Maas két oldalán heves tűzérsgéi harcok. — Balkán harctér. Román front: Mackensen frontján nincs változás. Macedón fronton a Cserna-hajlásban Skocivirnál az ellenség kis előnyöket ért, különben mindent megvertük.

Adakozzunk az erdélyi menekülteknek!

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1916. október 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre	12 K
fél évre	6 „
negyed évre	3 K
egy óra	1 „

Lapunk az utcán is árusítatik. Egyes számú ára a csütörtöki lapból 8 fillér, a vasárnapi lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 8 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Hirek.

— **Dénes napja.** Veszprém vármegye főispánján, Hunkár Dénest, akihez való szeretetének és ragaszkodásának a vármegye és város lakossága a legközelebbi multban olyan sok és fényes bizonyítékát adta abban a szivből fakadt ünneplésben, amely 10 éves szolgálat alkalmával spontán, oly impozáns módon megnyilatkozott, a megye, város, pénzügyigazgatóság stb. tisztikara és a veszprémi nemzeti munkapárt elnöksége egymásután küldöttségileg kereste fel, e hó 9-én, hogy szivből fakadt szerencsekívánatait tolmácsolja a dignitárius nevenapja alkalmából. A küldöttségek szónokai által kifejezett szeretetért és ragaszkodásért meleg hangon mondott az ünnepeket köszönetet.

— **Rendjel adományozás.** Dr. Békefi Remiget, a tudós zirczi apátot, a nagyműveltségű, finom modoru főpapot, a kiváló hazafit, áldozatkész emberbarátot és a közélet munkás férfiat megérdemelt kitüntetés érte. Ofelsége a király ugyanis a tudomány és közélet terén szerzett érdemei elismerésül a II. osztályú vaskoronarenddel ékesítette őt fel. Eme kitüntetés általános megalégedést és örömet kelt számos tisztelői és barátai körében. Dr. Véghely Kálmán alispán táviratban üdvözölte a megye közönsége nevében a kitüntetettet.

— **Személyi hir.** Báró Nagy Gyula altábornagy, honvéd lovassági felügyelő a mult hét utolján Pápán tartózkodott és szemlét tartott a 7. honvéd huszárezred pótszázadai felett, mely után a legnagyobb elismerését fejezte ki Szőke Bálint alezredes,

Egyes MODEL-KALAPOK legnagyobb választékban
Winter-divatárúház.

pótszázadparancsnoknak és a beosztott tiszteknek a rend, fegyelem, különösen pedig a harczi kiképzés felett.

— **Katonai kitüntetések.** Ófelsége a király nádasi Nádasy György 7. honv. huszárezredesnek, egy honvéd lovas lövészcsoport parancsnokának a hadidiszciplináris 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta és elrendelte, hogy Spáth György 7. honv. huszárezredbeli t. tábornagynak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék. A felhatalmazott parancsnokság által az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül dr. Véghegy Andor 3. honvéd táborigyűzőezredbeli t. zászlós a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel lett újjólag kitüntetve. A bronz vitézségi éremmel szintén újjólag Vilics József 31. III. népfőlközi zászlóaljbeli népfőlköltő lett kitüntetve.

— **Bucszó főpásztor.** Gyurátz Ferenc a dunántúli ág. ev. egyh. kerület jeles agg püspöke a múlt hét szerdáján utolszor vett részt Sopronban a lelkeszavatásnál, a minnek ötletéből a legmelegebb ovációkban volt része. Nyolc végzett teol. akademikust avatott lelkésszé a távozó főpásztor, akitől a felszentelés után a soproni gyülekezet bucuzzott el melegen.

— **Ténylegesítés.** Ófelsége a király megengedte, hogy Lakoty Vilmos 7. honv. táborigyűzőezredbeli t. főhadnagy és Scsáp Jenő ugyanezen ezredbeli t. hadnagy a m. kir. honvédség tényleges állományába 1916. évi április 1-vel áthelyeztessenek.

— **Köz. biz. ülés.** Veszprémvármegye közigazgatási bizottsága e hó 10-én tartotta rendes havi ülését Hunkár Dénes főispán elnöklete alatt. A főispán szép szavakban üdvözölte dr. Vértessy Gyula kir. tan. tanfelügyelőt kitüntetés alkalmából. Viszont melegtérzéssel parentálta el dr. Kemény Pál volt orsz. képviselőt, mint a megyének egyik tekintélyes, köztisztviselőben álló tagját. Dr. Véghegy Kálmán alispán jelentette, hogy az elhunyt megyebizottsági tag ravatalára a megye nevében közszert helyeztet s annak végtisztességfételén néhány tisztviselő társával a megye képviselőtestületét részt vett. A köz. biz. helyeslőleg vette tudomásul a jelentéseket. Dr. Vadnád Szilárd megyei főorvos bejelentését, hogy a megye orvosai közül dr. Cholnoky, dr. Belák és dr. Karlovitz királyi kintüntetésben részesültek, a bizottság örömmel vette tudomásul. Ezután a főorvos előterjesztette, hogy a pápai irgalmasrend főnöke és priorja, dacára, hogy voltaképpen csak a saját és férfibetegek számára tart fenn 46 ágyas kórházat, a háborús bonyodalmak kényszerre közben, különösen az erdélyi menekülés idején már 4 szülő nőt vett fel ápolás végett a kórházba (akik közül egyen műtétet is kellett végrehajtani). Javaslatára eme nemes, humanus és hazafias cselekedetért a közigazgatási bizottság legfőbb elismerését fejezi ki. Ezután az előadók referenciák következtek, amelyek értelmében intézték el egyes ügyeket.

— **Az osztrák delegációk.** Most már nyilvánvaló, hogy gróf Stürgkh osztrák miniszterelnök nem idegenkedik az osztrák delegációk összehívásától, sőt kész azok összehívásához hozzájárulni. Azonban biztosítékot kíván a tárgyalások menetének nyugodtságára nézve. Dr. Sylvester osztrák képviselőházi elnök kezdeményezésére a Ház párt-

jainak vezérei és bizalmi férfiai okt. 23-án tanácskozássra gyűlnek össze, amelyen el fog dönteni a kérdés, hogy az ülések nyugodt lefolyása tekintetében megadják-e a pártok a kormányának a kellő garanciákat. Az urak házában pártvezérei hajlandók a kormány által kívánt garanciák megadása végett a képviselőház vezérével tárgyalásokba bocsátkozni. Ugy a magyar, valamint az osztrák kormány hajlandó a szerint honorálni azt a leginkább ellenzéki részről származó kívánságot, hogy a külügyi és hadügyi politika megbíráltatása és ellenőrzése végett a delegációk hívassanak össze, amelyeknek színe előtt személyesen megjelenhetnek s felvilágosításokat adhatnak és felelősségre vonhatnak azok a tényezők, akiket terhel. A legelőkelőbb igazság- és tisztességérzet parancsolja tehát, hogy viszont a békés tárgyalásokra megadjassanak a garanciák.

Adjunk meleg ruhát és cipőt a menekülteknek!

— **Helyes takarékoság.** Veszprémmegye alispánja tudomására hozta a nagyközönségnek a pozsonyi cs. és kir. parancsnokságnak a hadifoglyok ruházatára vonatkozó legújabb rendelkezését, mely szerint a hadifoglyok táborokban a lábbeli talpának javításához csak fa póttalp, a fejbőr javításához a teljesen elhasznált cipők hulladékbőrt szabad felhasználni. Ezután pedig kizárólag fatalpú cipőkkel lesznek a hadifoglyok felszerelve. A ruhánemével is takarékoskodni kell.

— **Az újabb bevonulási határidők.** Az 1866—1871. évben született népfőlköltők 1916. november 3-án, az 1872—1884. évben születettek pedig 1916. november 16-án tartoznak bevonulni. Erre hirdetmény fogja őket általában felhívni, de egyeseket behívó-jegygyel esetleg előbb is behívhatnak. Akiket Ausztria-Magyarország határán kívül soroztak, csak e hó 16-án tartoznak bevonulni. Meg azok, akiket behívó jeggyel hívtak be október 2-án, illetve 10-én.

— **A Kovács Gyulák.** A budapesti büntető törvényszék október 9-én tárgyalta Bíró Zoltán és Zaborszky János budapesti lakatossegédek ügyét, akik arra szövetkeztek, hogy gróf Tisza István miniszterelnököt megölik. Az ügyészség vádjá szerint a bűncselekményhez s az ez után való szokéshez meg is tették az előkészületeket. Amahol revolvért, emehhez férképeket s idegen nyelvek megtanulásához szükséges könyveket. A főtárgyalás csak Bíró Zoltánnal volt megvártható, mert Zaborszky időközben bevonulván katonának, neki a vádirat nem volt kézbesíthető. Nos, az nem érdekes és nem fontos, hogy Bíró Zoltán, aki a rendőrségen beismertő vallomást tett, a főtárgyaláson mindent tagadott, de ennek dacára elítélték. Ez csak természetes. Hanem fontos az az emez ügyből levonható tanulság, hogy hova vezet az, mikor előkelő társadalmi állású politikusok, mint gróf Károlyi Mihály is, a más nézetben levő politikai ellenfeleikről meggondolatlanul olyan kifejezéseket használnak s úgy kezelik őket a nagy nyilvánosság előtt, mintha azok ellenségek volnának, úgy gyanúsítják őket és úgy lázítanak ellentük, mintha rossz hazafiak volnának. Ha ez a kevésbé intelligens néposztályban köztudattá válik, az ilyen eredményeket hoz létre, mint a Bíró Zoltán esete, amiért azoknak a lelke a felelős, akik-

nek a viselkedése a cselekmény alapoka. Az ateizmus is csak okos embernek való. „Quid quid agis prudenter agas et respice finem“ mert „hodie mihi cras tibi!“

— **A közéletmezősi hivatal.** Amint tudjuk, a kormány egy közéletmezősi hivatal szándékozik fölláttatni — olyan életmezősi miniszterium felállítását — s ennek vezetőt keres. Gróf Tisza István elsőben is Návay Lajossal tárgyalta, aki három feltételhez kötötte vállalkozását. 1. Hogy párton kívüli maradjon. 2. Hogy a munkatársait maga válassza meg, kivéve a szakminiszteriumok delegálható tisztviselőit. 3. Hogy a képviselőház ő legyen felelős. A két első feltételt szó nélkül elfogadta a miniszterelnök. A harmadikat azonban nem. Mert szerinte a képviselőház előtt csak a miniszterelnök lehet felelős. Ha erre nézve az ellentéteket nem sikerül kiegyenlíteni, akkor Wekerle Sándort szeretné ez állásra megnyerni gróf Tisza, aki bizalmas információ szerint hajlandó volna reá vállalkozni.

— **Az édes hasuak keservei.** Népies szólásmód szerint édeshasuaknak azokat nevezik, akik a cukorral készített és fogyasztandó ételket vagy italokat túlságosan édesen szokták fogyasztani. Most ezeknek bizonyára nagy keserűséget okoz az, hogy legközelebb két kormányrendelet a cukorfogyasztás korlátozására nézve olyan intézkedéseket tartalmaz, melynek folytán a mondottak ezután keserűen élvezhetik (már t. i. relative az előbbihez viszonyítva keserűen) a szóban forgó élelmicikkeket, — mikor úgy is keserű az élet.

— **A kukoricza új maximális ára.** A legújabb kormányrendelet értelmében a kukoricának a következő maximális árai vannak: Közönséges csöves mm.-ként 26—32-30 K; morzsolt 34-50—38—K; Fajkukorica csöves 28-10—34-80 K; morzsolt 37-50—41—K.

Használjunk hadisegély póstabélyeget!

— **A vakok szombathelyi intézetének** (Ernuszti Kelemen utca 4. sz.) nagyobb mennyiségű burgonya (ebből 100 méter-mázsza) bab, káposzta, répa, köles, stb. élelmicikkekre van szüksége, miért is az i. t. termelőket, földbirtokosokat, uradalmak és bérgazdaságok vezetőit ezuton is illő tisztelettel felkéri az intézet igazgatója, sziveskedjenek levélelileg, avagy telefon útján (telefonszám 234.) értesíteni az igazgatóságot, hogy a fent jelzett terményekből mennyit és mily árban volnának hajlandók az intézet részére szállítani.

— **Egy derék német katona.** Egy német hadvezér intézett beszédet az erdélyi harctéren küzdő hős honvédeinkhez. Morgen tábornok az, volt porosz hadügyminiszter, most egy német hadseregcsoport parancsnoka. Az érdekességét ennek az eseménynek az adja meg, hogy a tábornok azt a beszédet magyar nyelven mondotta el, noha még csak néhány hónapja tanult magyarul, s legérdekesebb pedig az, amit mondott, mert annak minden szavából az igazi, becsületlen német őszinteség és hálgondolat nélküli együttérzés hangzik ki. Épp azért le is közöljük azt egész terjedelmében:

— Magyar katonák! Ti a hazai földért harcoltok, de a német katonák ugyanazt az

A szezon előrehaladása miatt
az összes nyári cikkek rendkívül leszállított árakban.
Winter-divatruház.

elkeseredést érzik az új ellenség ellen, mint a magyarok, akiket legközvetlenebbül ért az ellenség orvátmadása. Magyar és német csapataink vérszerződést kötnek Erdély földjén, amelynek felszabadításáért, teljes megtisztításáért most megünnepeljük döntő harcokba. — Az ellenséget szétverjük, megsemmisítjük; az áruló román királyság területén folytatjuk az üldözést. Ez a parancs és ti a parancsot teljesíteni fogjátok. Isten éltessen benneteket, vitéz magyar katonák.

Természetes, hogy a derék vezért viharosan megéljenezték. De ha százszor ekkora lelkesedés nyilvánult volna is meg, ezt is megérdemelte volna.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hörszögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebkger újabban megkísérelte a mezei egerek irtását „Rattinnal”, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin” vezérképviselő, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **A Haditermény r.-t. üzletkörének újabb kiterjesztése.** A legutóbbi kormányrendeletekben gyakran történt intézkedés olyan irányban, hogy egyes iparágaknak a nyersanyagot a Haditermény utalja ki maximális áron. Ezzel szemben arra lettek kötelezve az iparágak, hogy a nyersanyagból előállított termékeket értékesítés céljából ismét a Haditermény r.-t.-nak adják át a megállapított maximális áron. Ez az élv különösen a hántolásnál érvényesült. De legutóbb a tarhonya-rendelet is ilyen értelemben intézkedett, mert a lisztet a gyáraknak a Haditermény utalja ki, míg a tarhonyát ismét a Haditermény hozza forgalomba. Mint most a „Pester Lloyd” értesül, újabb kormányintézkedések várhatók, amelyek hasonló szellemben fognak rendelkezni. A Haditermény üzletköre így több cikkel — mint a pótkávét, burgonyakeményítő stb. — fog meg bővülni.

— **Erdőmunkások felmentésének meghosszabbítása.** A 18200. (eln. Mg.) A.-1916. számú honvédelmi miniszteri rendelettel a tűzifa, bányafa, talpfa, cellulózfa, faszén, mű- és haszonfa termelésénél és ezek szállításánál, valamint a körfűrészeknél és tűzifa nagyvágóknál, továbbá az erdészeti építészetknél alkalmazott, a honvédelmi, vagy hadügyminiszteri, továbbá a honvédkerületi és katonai (hadtest) parancsnokságok által meghatározott időre felmentett erdőgazdasági munkások, fuvarosok, és alkalmazottak, üzemi tisztviselők, munkafelügyelők, gépészeti személyzet, valamint az említett faanyagok termelői, akiknek felmentése 1916. október elsejé és 1917. március 31-ike között lejár, a fent hivatkozott rendelettel 1917. évi április hó 1-ig hivatalból felmentettek, illetve felmentésük eddig az időpontig folytatólag hivatalból meghosszabbítottak. Ezen felmentet-

tek kötelesek ezen felmentés meghosszabbítása céljából a község katonai ügyosztályában jelentkezni, mely alkalommal vonatkozó katonai, illetve felmentési okmányaikat magukkal hozni tartoznak.

Elsőrendű kolbász

kg.-kint 7.40 K,

I.r. nyáriszalámi

kg.-kint 8.60 K. — Kapható:

Magyar Kolbászkülönlegességek Lerakatánál

Budapest, VII., István-ut 31.

5 kilogr.-os postacsomagokban utánvétellel szállít!

Nagyobb megrendelésnél árengedmény.

— **Bánatában megzavarodott.** Mezei Lajosné egeraljai lakos, akinek az elméje azóta, hogy a fia hadba vonultak, meg volt zavarodva, e hó 3-án beleesett a Marczal folyóba. Hulláját október 5-én pásztorgyerekek fogták ki Külsővát község határában.

— **A szabolcsmegyei gazdák „Az Est”-hez egy panaszos levelet írtak,** hogy az juttassa el a képviselőházhoz. A levél egy irkából kitépelt, vonalozott papírra van írva, valóságos ekevas ortografijával. Leadjuk szó szerinti, noha mi csak írfának tartjuk az egészet, mivel tudunkkal ma már a földműves emberek is disztingváltabban írnak. Leadjuk azért, mert a levélnek néminemű tekintetben igaza van. Ime a levél:

„Igen Tisztelet Betőfi Pál képviselőház elnök, Legyen szives ezt a parsor irásomat Felolvasni a képviselő uraknak. Igazság az egypár csizma 200.220 és 240 k. és egy ötözet-Téli ruha 150 és 180 k és egy mázsa buza 42 k és a többi vetőmagok mind olcsóbb pedig gondolják csak meg, hogy a Szegény Parasztmunkás hajnali kétórától esti nyolc óráig fogja az eke Szarvát és a hideg őszi Szél csipje az arcát, ha a buza árát megszabták szabjuk meg a csizma és Ruha árát is. Maradánk Tisztelettel Szabolcsvármegye Gazda közönségei : ?!”

— **Eladó ház.** Veszprémben, a Jeruzsálemhegyen, ötpercnnyire a város központjától egy ujonan épült, 3 lakásból, pincéből s szükséges melléképítményekből álló tüzmentes ház bevonulás miatt azonnal eladó. Komoly vevők forduljanak Molnár Józsefhez, Vár-utca 2. alá.

Iskolaszerek, rajzszerk, papírok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-téle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

használata által arca tiszta, üde és bájos lesz.

A Margit Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményt vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegyítiszta készítmény, amely a külföldön általános felőntést keltett.

Ára 1 K. '90 f.

Margit-szappan 90 fillér.

Margit-pouder 1 korona 20 fillér.

Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben.

Nagy választék, olcsó árak.

Kalap átalakítás, valamint bármely divat kivitelben megrendelő kívánsága szerint teljesen új kalapokat készítünk.

— Gyász-kalapok minden kivitelben. —

Kalap osztályunkat egy elsőrendű budapesti kalapdiszítő vezető.

Winter-divatáruház.

Nagy választék, olcsó árak.